

Notitie

Voor Marianne Linde, Woco's
Van Guido La Rose, Suzanne de Zoeten
Kopie aan Regien van Adrichem
Datum 31 augustus 2021
Onderwerp 2pager Citydeal Energieke wijken

Tijdens de collegevergadering van 20 juli 2021 heeft het college van de gemeente Tilburg besloten om deel te nemen aan de CityDeal Energieke Wijken, Duurzaam en Sociaal. De gemeente neemt samen met de drie woningcorporaties deel aan de CityDeal. In een eerder overleg met deze corporaties is al besproken om met de CityDeal vooral te focussen op de eerste drie werklijnen van de Deal:

1. Kansen voor kwetsbare huishoudens
2. Naar werk en opleiding
3. Stimulering particuliere eigenaren

De vierde werklijn "Met de energietransitie naar een betere openbare ruimte" nemen we als gemeente al mee in de CityDeal Openbare Ruimte. We zien wel mogelijkheden om ons voor deze werklijn ook te laten inspireren door andere partners uit de CityDeal.

Samen met de woningcorporaties hebben we de werklijnen als volgt besproken:

1. Kansen voor kwetsbare huishoudens

De partners zien hier veel mogelijkheden om in het kader van het verduurzamen van de woningen, ook het gesprek aan te kunnen gaan met de bewoners van de woningen. Het "achter de voordeur" komen is van grote waarde om sociale problemen te signaleren en (vroegtijdig) aan te pakken. Bestaande groepen, zoals de denktank en stuurgroep woonconvenant, kunnen ingezet worden om de aanpak van 'dubbel duurzaamheid' te bepalen. We willen beter in beeld brengen wat de effectiviteit is van de achter de voordeurprojecten. Onderwijsinstellingen als Avans en TiU zijn betrokken bij twee onderzoeken in de Abdijbuurt. Het onderzoek van de hogeschool is gereed en studenten van TiU starten in september 2021. In de Kruidenbuurt zijn gemeente en corporaties bezig met de dubbel duurzaam aanpak. Een wijkondersteuner vanuit Contour de Twern is reeds een half jaar aanwezig in de wijk. Deze ondersteuner leert zo de bewoners kennen en bouwt een vertrouwensband op. De ondersteuner werkt nauw samen met de corporaties die de woningen verduurzamen en met de gemeente. De gemeente wil hier een Dichtbij team aan koppelen, die de knelpunten die de wijkondersteuner tegenkomt helpt oplossen, bijvoorbeeld door lijnen te leggen naar schuldhulpverlening.

De ervaringen van de Abdijbuurt en de Kruidenbuurt evalueren we. De volgende stap is het ontwikkelen van een gewenste 'achter de voordeur aanpak'. Wij brengen deze ervaringen en leerpunten graag mee naar de CityDeal. Daarnaast kunnen we ook de ervaringen van andere steden meenemen.

Een bijkomende vraag is of de huidige regelgeving voldoende ruimte biedt om iets te kunnen betekenen voor de huishoudens, die we 'mee willen laten liften' met het grootschalig onderhoud in de wijk? Individuele indicering zorgt voor hoge kosten. Wellicht kunnen we werken met "Populatie gebonden budgetten", gekoppeld aan de wijken waar we de verduurzaming van de woningen oppakken. Welke regels zijn knellend (lokaal, rijks)? En welke mogelijkheden zijn er om kwetsbare huishoudens te bevoordelen in de energietransitie om zo hun positie te verbeteren? De CityDeal kan ons helpen in het beantwoorden van deze vragen.

2. Naar werk en opleiding

Gemeente Tilburg vindt dit een belangrijk onderwerp. We willen graag dat de bewoners van de wijken, die we verduurzamen, ook betrokken worden bij deze werkzaamheden en hiervoor een opleiding kunnen volgen. De werkcomponent kan mooi in het achter het voordeurgesprek worden meegenomen.

Notitie

In de Kruidenbuurt zijn we hiermee al gestart. In 2020 is een 'wijk-werk-team' aan de slag gegaan. Dit team koppelt mensen uit de wijk aan banen bij de bedrijven die in de wijk werken. En er is een JeugdRaad opgericht, die gaat meedenken over meer kansen voor jongeren in het leerwerk netwerk.

Voor de toekomst hebben we aansluitend de volgende plannen:

- Contour de Twern gaat een werkbedrijf voor jongeren starten (vergelijkbaar met succesvol initiatief De Reeshof).
- Ministages (kijkje in de keuken). In de wijk gaan veel organisaties, opdrachtgevers en bedrijven aan het werk. Werknemers binnen deze organisaties mogen een bewoner uit de wijk 1 a 2 uur mee te laten kijken en vertellen over het werk.
- Praktijklessen geven om aan de gang te kunnen bij de bedrijven in de wijk.
- Oprichten van een sorteercentrum voor bouw- en sloopafval samen met Contour de Twern.

Zo helpen we bewoners aan een baan, een opleiding en hopelijk een beter toekomstperspectief.

Aan de andere kant zien we een groot tekort aan goed opgeleide werknemers om de energietransitie de komende jaren uitgevoerd te krijgen. Dus een tweede vraag is: Hoe kunnen we MBO'ers voor de energietransitie en renovatie enthousiast krijgen?

Op 29 juni 2021 hebben we dit onderwerp ook besproken in het kader van de Human Capital Agenda van de Regionale Energie en Klimaatadaptatie Strategie (REKS) met de ROC's. In de praktijk ontbreekt vaak de langdurige begeleiding. Misschien moeten we al beginnen met het enthousiasmeren van 14-jarigen om het MBO af te ronden. Dus niet direct naar de meest probleemgevallen. In Kruidenbuurt beginnen met stageplekken dus heldere afspraken in kader van MVO. We kunnen in beeld brengen wat voor type functies en stageplekken er zijn voor jongeren. Hiervoor zijn intermediaire bureaus op het gebied van stage.

3. Stimulering particuliere eigenaren

Voor het stimuleren van verduurzaming van particuliere koopwoningen loopt in Tilburg al enkele jaren het programma Aan de Slag met je Huis. Eigenaren kunnen ondersteuning krijgen in de vorm van warmtescans, energieadvies, energiecoaches, leningen, groene leges, hulp voor VVE's, een esco en een zonnepanelen aankoop actie. Voor de rendabele isolatiemaatregelen willen we aanvullend nog de zogenaamde 'isolatiekaravaan' opstarten.

Naast de stadsbrede aanpak werken we aan wijkaanpakken. In de wijk Quirijnstok hebben we hiervoor PAW-subsidie gekregen. Voor de wijk Wandelbos Noord (waar de Kruidenbuurt in ligt) hebben we subsidie gekregen van het Volkshuisvestingsfonds voor het isoleren en opknappen van 900 particuliere koopwoningen. En in Tilburg Zuid willen we aan de slag met een innovatief 5^e generatie warmtenet, waarbij we ons als gemeente beraden op onze rol daarin.

We willen de koppeling maken tussen de stadsbrede aanpak, de wijkaanpak en de verschillende geldstromen en financieringsmogelijkheden voor particulieren. Hoe gaan we subsidies zo efficiënt mogelijk inzetten om onze doelen te halen? Er ligt hier een flinke puzzel. We zien noodzaak voor een programmatische aanpak, die we nu niet hebben. De grote vraag is hoe we een aanbod naar de minder draagkrachtige bewoners gaan doen voor het verduurzamen van de woning. Als we enkel gaan isoleren, besparen de bewoners de komende jaren flink in de maandlasten. Hierdoor krijgen huishoudens wellicht meer ruimte om zich sociaal beter te ontwikkelen. Willen we de woningen ook direct op een duurzaam warmtenet aansluiten, dan hebben we als gemeente onze doelstellingen optimaal behaald voor een wijk, maar kunnen de maandlasten van de bewoners wel eens hoger worden voor energie en warmte, in plaats van lager.

Tilburg heeft samen met de corporaties een procesaanpak voor spikkelbezit ontwikkeld, die we graag willen toepassen. Breda en Tilburg werken samen aan de aanpak van spikkelbezit en gebouwgebonden financiering. Hoe zorgen we ervoor dat alle woningen in een wijk of rijtje woningen tegelijk mee doen? Is hier dwang of regelgeving nodig of zijn er ook andere opties?